Lieta Nr.A42474707
A2361-08/3

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2008.gada 14.februārī

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese D.Suipe

atbildētājas – Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Ministru kabineta pārstāvjiem Dacei Andersonei, Ingrīdai Purmalei un Andrim Lubānam

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu SIA „Alto” (turpmāk – pieteicēja) pieteikumā par Ministru kabineta (turpmāk arī atbildētājs) 2007.gada 21.februāra rīkojuma Nr.107 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2007.gada 29.martā Administratīvajā rajona tiesā saņemts pieteicējas pieteikums par Ministru kabineta 2007.gada 21.februāra rīkojuma Nr.107 atcelšanu.

[2] Pieteicēja 2006.gada 31.augustā ierosināja valstij piederošo valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Autotransporta direkcija" kapitāla daļu privatizāciju.

2007.gada 21.februārī Ministru kabinets izdeva rīkojumu Nr.107 „Par atteikumu nodot privatizācijai valstij piederošās valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Autotransporta direkcija" kapitāla daļas” (turpmāk – rīkojums).

Rīkojumā norādīts turpmāk minētais.

[2.1] valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Autotransporta direkcija" (turpmāk – kapitālsabiedrība) 1999.gada 1.februārī ir reģistrēta Uzņēmumu reģistrā ar Nr.0003429317, 2004.gada 1.novembrī, pamatojoties uz Ministru kabineta 2004.gada 12.oktobra rīkojumu Nr.751 "Par bezpeļņas organizācijas valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Autotransporta direkcija" pārveidošanu par valsts sabiedrību ar ierobežotu atbildību", pārreģistrēta komercreģistrā ar vienoto reģistrācijas Nr.40003429317. Kapitālsabiedrības pamatkapitāls ir

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

141207 lati, un valstij piederošo kapitāla daļu turētāja ir Satiksmes ministrija.

[2.2] Saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.pantu publiska persona komercdarbību var veikt likumā noteiktajos gadījumos, un šīs darbības veikšanai publiska persona saskaņā ar likumu dibina komercsabiedrību. Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.panta pirmās daļas 3. un 6.punkta noteiktajā kārtībā, kā arī saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 40.panta pirmo daļu kapitālsabiedrība nodrošina valsts pārvaldes funkciju administrēšanu valstij stratēģiski svarīgā nozarē – autopārvadājumu jomā. Kapitālsabiedrība atbilstoši sabiedrības interesēm nodrošina augstāku kvalitātes standartu autotransporta nozarē saskaņā ar galveno darbības kvalitātes vērtēšanas kritēriju – personām sniegto pakalpojumu kvalitāti.

Kapitālsabiedrība saskaņā ar Autopārvadājumu likuma 5.[1], 6., 30., 32. un 34.pantu un Dzelzceļa likuma 24.pantu veic šādas valsts pārvaldes funkcijas autopārvadājumu un sabiedriskā transporta jomas administrēšanā: 1) autopārvadājumu jomā - nodrošina ar autopārvadājumiem saistīto darbību kvalitāti un attīstību; veido un administrē autotransporta nozares informatīvās datu bāzes; nodrošina valsts pārvaldes funkciju veikšanai nepieciešamo informāciju autotransporta nozarē; nodrošina starptautiskajos starpvaldību un starpministriju līgumos paredzētās darbības; nodrošina Latvijas dalību starptautisko autopārvadājumu nolīgumu darbības ietvaros izveidoto kopējo komisiju, Eiropas transporta ministru konferences (ETMK) Autotransporta grupas un citu ar autotransporta nozari saistītu starptautisku organizāciju sanāksmēs; nodrošina transportlīdzekļa vadītāja darba un atpūtas laika uzskaites digitālās kontrolierīces (tahogrāfa) karšu izsniegšanu, anulēšanu un apturēšanu uz laiku; nodrošina un veic atļauju izsniegšanu starptautiskajiem pasažieru un kravas pārvadājumiem ar autotransportu; veic kravas un pasažieru pārvadājumu licencēšanu, izsniedz pasažieru un kravas pašpārvadājumu sertifikātus, kā arī veic to personu, kas uzņēmumā vada autopārvadājumu operācijas (atbildīgās personas), un bīstamo kravu konsultantu sertifikāciju; nodrošina regulāro tālsatiksmes maršrutu atklāšanu vai grozīšanu, izsniedzot attiecīgu atļauju; apstiprina regulāro pārvadājumu tālsatiksmes kustības maršrutus un saskaņo rajonu maršrutu ar rajona padomi; 2) dzelzceļa pārvadājumu jomā veic dzelzceļa pārvadājumu pasūtījumus valsts vārdā.

Kapitālsabiedrība ir izveidota atbilstoši starptautisko publisko tiesību līgumos izvirzītajiem mērķiem un uzdevumiem.

[2.3] Saskaņā ar Valsts un pašvaldību īpašuma privatizācijas un privatizācijas sertifikātu izmantošanas pabeigšanas likuma (turpmāk –

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

Privatizācijas pabeigšanas likuma) 6.panta trešo daļu Ministru kabinets vai pašvaldības dome (padome), lemjot par valsts vai pašvaldības īpašuma objekta, kā arī apbūvēta un neapbūvēta zemesgabala nodošanu privatizācijai, izvērtē, vai attiecīgais objekts vai zemesgabals ir nepieciešams valsts pārvaldes funkciju vai valsts vai pašvaldības komercdarbības veikšanai saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likumu.

Privatizācijas pabeigšanas likuma 6.panta piektajā daļā noteikts, ka tikai Ministru kabinets var pieņemt lēmumu par atteikumu nodot privatizācijai valsts īpašuma objektu, likuma 5.panta otrās daļas 2.punktā minēto apbūvētu zemesgabalu, kā arī neapbūvētu zemesgabalu. Ministrijas vai citas institūcijas iebildumi pret konkrētā valsts īpašuma nodošanu privatizācijai nevar būt par pamatu tam, lai šī valsts īpašuma privatizācijas ierosinājumu Ministru kabinets neizskatītu pēc būtības. Lēmumā par atteikumu nodot privatizācijai valsts īpašuma objektu, likuma 5.panta otrās daļas 2.punktā minēto apbūvētu zemesgabalu, kā arī neapbūvētu zemesgabalu norādāms, kuras valsts pārvaldes funkcijas veikšanai vai kādas komercdarbības veikšanai attiecīgais objekts ir nepieciešams.

Saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 10.panta trešo daļu valsts pārvalde darbojas sabiedrības interesēs. Saglabājot kapitālsabiedrību valsts īpašumā, tiktu nodrošināta sabiedrības interesēm atbilstoša valsts kontrole pār valsts funkciju veikšanu un iedzīvotājiem būtu pieejami kvalitatīvi pakalpojumi kravas un pasažieru autopārvadājumu un dzelzceļa pārvadājumu jomā.

Ikvienas personas tiesību ierobežojumu pamatā ir apstākļi un argumenti, kādēļ tas vajadzīgs, tātad ierobežojums tiek noteikts svarīgu interešu labā. Tādēļ atteikumam, kas radītu personas tiesību ierobežojumu, ir jāatbilst samērīguma principam, proti, ja publiska vara ierobežo personas tiesības un likumiskās intereses, ir jāievēro saprātīgs līdzsvars starp sabiedrības un indivīda interesēm.

Tādējādi atbilstoši Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 13.pantam un 66.panta pirmās daļas 4.punktam labums, ko iegūst valsts, noraidot pieteicējas privatizācijas ierosinājumu, ir lielāks nekā minēto privatizācijas ierosinātāju ieguvums.

No minētajiem apsvērumiem secināms, ka kapitālsabiedrības privatizācijas ierosinājums ir noraidāms un tā nav nododama privatizācijai.

[3] Pieteikumā tiesai pieteicējs norāda, ka rīkojums ir prettiesisks pamatojoties uz turpmāk minēto.

[3.1] Privatizācijas pabeigšanas likuma 17.pants noteic tautsaimniecībai svarīgus objektus – kapitālsabiedrības, kuru akcijas

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

nedrīkst privatizēt. Konkrētā kapitālsabiedrība nav iekļauta minētajā tiesību normā. Tā kā kapitālsabiedrība reģistrēta 1999.gada 1.februārī, uz to neattiecas arī Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.pants saskaņā ar Pārejas noteikumu 11.punktā minēto. Saskaņā ar minētā panta otro daļu valsts komercdarbības veikšanai dibina kapitālsabiedrības, tādējādi, nošķirot publisko darbību no privātās. Rīkojumā minētais, ka konkrētā kapitālsabiedrība ir komersants ar deleģētām valsts pārvaldes funkcijām būtībā sapludina privāto un publisko tiesību jomu.

Tādējādi, nav attaisnojama šāda pieeja, jo tā apgrūtina privātpersonu izpratni par šāda tiesību subjekta patieso juridisko dabu.

[3.2] Rīkojumā dota atsauce uz Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.panta pirmās daļas 3. un 6.punktiem, proti, nozare ir stratēģiski svarīga un nepieciešams nodrošināt augstu kvalitātes standartu. Minētais neizriet ne no kādiem nacionāliem politiskiem dokumentiem un nav nekāda standarta, ar ko salīdzināt. Nevienā no Ministru kabineta pieņemtajiem dokumentiem nav minēta autopārvadājumu jomas stratēģiskā nozīme.

[3.3] Ministru kabinets 2004.gadā saglabāja kapitālsabiedrību, nepārveidojot to par valsts iestādi vai aģentūru. Tādējādi, automātiski paredzot tās privatizāciju.

Praksē valsts ir kapitālsabiedrību īpašniece kopā ar privātpersonām, tādējādi, saglabājot valsts kontroli.

Nav pamatots arī apgalvojums, ka, mainoties kapitālsabiedrības īpašniekiem būtu, apdraudēta valsts funkciju veikšana.

Tādējādi, Ministru kabinets nav rīkojies atbilstoši APL 66.panta pirmās daļas 4.punktam, jo tiek kropļota brīvā tirgus konkurence. Sabiedrības viedoklis nav izzināts, tiek ierobežota privāto investoru piesaiste. Ierobežotas pieteicējas tiesības uz īpašumu.

[4] 2007.gada 21.maijā saņemti atbildētāja paskaidrojumi. Paskaidrojumos atbildētājs tiesai nepiekrīt pieteikumā norādītajam saskaņā ar rīkojumā norādīto un papildus paskaidro turpmāk minēto.

[4.1] Pieteicēja nepareizi tulko Privatizācijas pabeigšanas likuma 17.pantu. Likumdevējs minētajā tiesību normā noteica objektus, kurus nevar privatizēt, bet tas nenozīmē, ka izpildvarai nav tiesību lemt par citu likumā neminētu valsts īpašuma objektu neprivatizēšanu. Turklāt, kapitālsabiedrības statūti sākotnēji, izveidojot to par bezpeļņas sabiedrību ar ierobežotu atbildību, paredzēja, ka tā nav privatizējama. Līdz ar to, minētajā likumā netika iekļauta.

Arī, reorganizējot kapitālsabiedrību, automātiski nenozīmē, ka tā privatizējama. Neviens normatīvais akts neparedz no valsts apsolījumu nodot kapitālsabiedrību privatizācijai.

[4.2] Pieteicēja nepareizi tulko Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.pantu un pārejas noteikumu 11.punktu. Pārejas noteikumu 11.punkts

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

noteic, ka 88.pants neattiecas uz publiskas personas uzņēmējdarbību, kas izsākta pirms šā likuma spēkā stāšanās. Tas nozīmē, ka 88.pants attiecināms uz publiskas personas komercdarbību. Kapitālsabiedrības darbība atbilst 88.panta prasībām.

[4.3] Deklarācijas nav normatīvais akts. Kapitālsabiedrības stratēģiskā nozīme ir ietverta citos dokumentos, kurus nav minējusi pieteicēja – Transporta attīstības pamatnostādnes 2007.-2013.gadam, Sabiedriskā transporta attīstības pamatnostādnes 2005.-2014.gadam.

[4.4] Atbildētājs, izvērtējot kapitālsabiedrībai deleģētās valsts pārvaldes funkcijas ir izvērtējis saskaņā ar APL 65.-67.panta noteikumiem par lietderības apsvērumiem.

Kapitālsabiedrība nav izveidota peļņas gūšanai, bet deleģēto funkciju veikšanai, iekasējot maksu par sniegtajiem pakalpojumiem. Valsts budžetā paredzēta dotācija kapitālsabiedrības darbībai.

Savukārt, nododot daļu kapitāla daļu privatizācijai, proti, piesaistot privāto investoru, kapitālsabiedrība kļūtu par privātu kapitālsabiedrību, un ir valsts pārvaldes uzdevumi, kurus nevar deleģēt privātai kapitālsabiedrībai.

[4.5] Saskaņā ar cilvēktiesības regulējošiem normatīvajiem aktiem nedrīkst aizskart īpašuma tiesības uz jau pastāvošu īpašumu un tiesības likumā noteiktā kārtībā iegādāties īpašumu. Valstij nav pienākuma apgādāt personas ar īpašumu un privatizācijas atteikums neierobežo personas īpašuma tiesības. Atsakot nodot privatizācijai valstij piederošu īpašumu, valsts atsakās šo īpašumu atsavināt.

Tiesas kontrolei saskaņā ar APL 103.pantu pakļauts administratīvā akta tiesiskums. Tiesai nav pienākuma valsts pārvaldes vietā izvērtēt, vai attiecīgais īpašums ir nepieciešams valsts pārvaldes funkciju veikšanai.

Tā kā pieteicēja neapstrīd rīkojuma tiesiskumu, bet lūdz tiesu izvērtēt atbildētāja vietā, vai kapitālsabiedrība ir nepieciešama valsts pārvaldes funkciju veikšanai, pieteicējas pieteikums ir nepamatots.

[5] Tiesas sēdē pieteicējas pārstāvji nebija ieradušies. Tiesas pavēstes izsūtītas likumā noteiktā kārtībā, pieteicēja nav ziņojusi par neierašanās iemesliem.

Atbildētāja pārstāvji prasījumu neatzina saskaņā ar rīkojumā un paskaidrojumos norādītajiem argumentiem. Piekrita, ka lieta tiek skatīta bez pieteicējas klātbūtnes.

Motīvu daļa

[6] Ņemot vērā lietā esošos dokumentus un noklausoties procesa dalībnieku paskaidrojumus, tiesa secina, ka pieteikums nav pamatots.

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

Tiesa secina, ka lietā ir strīds par to, vai atbildētājs pamatoti atteica pieteicējai nodot privatizācijai kapitālsabiedrības kapitāla daļas.

[7] Privatizācijas pabeigšanas likuma 6.panta trešā daļa noteic, ka Ministru kabinets, lemjot par valsts īpašuma objekta, kā arī apbūvēta un neapbūvēta zemesgabala nodošanu privatizācijai, izvērtē, vai attiecīgais objekts vai zemesgabals ir nepieciešams valsts pārvaldes funkciju veikšanai saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likumu.

Minētā panta piektā daļa noteic, ka tikai Ministru kabinets var pieņemt lēmumu par atteikumu nodot privatizācijai valsts īpašuma objektu, šā likuma 5.panta otrās daļas 2.punktā minēto apbūvētu zemesgabalu, kā arī neapbūvētu zemesgabalu. Ministrijas vai citas institūcijas iebildumi pret konkrētā valsts īpašuma nodošanu privatizācijai nevar būt par pamatu tam, lai šā valsts īpašuma privatizācijas ierosinājumu Ministru kabinets neizskatītu pēc būtības. Lēmumā par atteikumu nodot privatizācijai valsts īpašuma objektu, šā likuma 5.panta otrās daļas 2.punktā minēto apbūvētu zemesgabalu, kā arī neapbūvētu zemesgabalu norādāms, kuras valsts pārvaldes funkcijas veikšanai vai kādas komercdarbības veikšanai attiecīgais objekts vai zemesgabals nepieciešams.

Kā izriet no tiesu prakses, atteikums ir negatīvs administratīvs akts, kas neko nemaina personas tiesiskajā stāvoklī un tam nav turpinošas iedarbības. Līdz ar to, nav iespējams runāt par atteikuma kā tāda spēka zaudēšanu vai atcelšanu. Atceļot atteikumu, personas tiesiskajā stāvoklī nekas nemainās. Tāpēc arī atteikuma gadījumā pieteikuma priekšmets tiesā ir labvēlīga administratīvā akta izdošana. Ja labvēlīga administratīvā akta izdošana nav iespējama, tad tiesa var vērtēt vienīgi atteikuma prettiesiskumu (skat. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2007.gada 3.marta spriedumu lietā SKA-34/2007).

Tiesu praksē norādīts, lai uzdotu iestādei izdot labvēlīgu administratīvo aktu, tiesai ir jāpārbauda, vai tiesību normas piešķir personai tiesības no attiecīgā publisko tiesību subjekta prasīt to labumu, kuru persona ietvērusi savā prasījumā par labvēlīga administratīvā akta izdošanu. Ja piemērojamā tiesību norma nosaka noteiktus tiesiskus un faktiskus apstākļus attiecīgā labuma saņemšanai, tiesai jāpārbauda, vai konkrētajā gadījumā attiecīgie apstākļi ir iestājušies. Ja tiesa norāda uz kādu obligātu apstākli, kuram būtu jābūt, bet kurš konkrētajā gadījumā nav iestājies, tiesa var noraidīt prasījumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, arī neanalizējot, vai ir iestājušies pārējie tiesību normā minētie apstākļi. Turklāt šādā gadījumā tiesa nav saistīta tikai ar administratīvā akta pamatojumā norādītajiem argumentiem. Izskatot prasījumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, tiesai neatkarīgi no iestādes lēmumā (atteikumā) ietvertā pamatojuma ir objektīvi jāizvērtē,

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

vai pieteicējam ir tiesības uz labvēlīgu administratīvo aktu. Konstatējot, ka kāds labvēlīga administratīvā akta izdošanas priekšnoteikums nav iestājies, tiesai nav pamata apmierināt prasījumu (skat. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2007.gada 12.aprīļa sprieduma lietā SKA-118/2007 [10] punktu).

No minētā izriet, ka pirms lēmuma pieņemšanas par attiecīgā valsts īpašuma nodošanu privatizācijai, Ministru kabinetam jāizvērtē, vai attiecīgais īpašums nav nepieciešams valsts pārvaldes funkciju veikšanai. Privatizācijas ierosinātājam nav publisko subjektīvo tiesību prasīt labvēlīga lēmuma pieņemšanu, ja Ministru kabinets konstatē, ka attiecīgais īpašums ir nepieciešams valsts pārvaldes funkcijas veikšanai. Privatizācijas ierosinātājam ir publiskās subjektīvās tiesības prasīt, lai atteikums būtu pamatots. Atteikumu pamato ar valsts pārvaldes funkcijas veikšanu.

Atteikumu kā negatīvu aktu nav iespējams atcelt, bet vērtēt, vai iespējama labvēlīga administratīvā akta izdošana. Ja nav iespējama labvēlīga administratīvā akta izdošana, tiesa vērtē atteikuma tiesiskumu.

Konkrētajā lietā pieteicēja ierosināja kapitālsabiedrības kapitāla daļu privatizāciju.

Ar pārsūdzēto rīkojumu Ministru kabinets atteica nodot privatizācijai kapitālsabiedrības kapitāla daļas. Līdz ar to, tiesa secina, ka pārsūdzētais rīkojums ir negatīvs administratīvais akts un nav jēgas lemt par tā atcelšanu.

Tā kā pieteicējai nav tiesību uz labvēlīga administratīvā akta izdošanu, tiesa var vērtēt vienīgi Ministru kabineta rīkojumā ietvertā atteikuma tiesiskumu.

[8] Saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 10.panta trešo daļu valsts pārvalde darbojas sabiedrības interesēs. Pie sabiedrības interesēm pieder arī samērīga privātpersonas tiesību un tiesisko interešu ievērošana.

Minētā likuma 40.panta pirmā un otrā daļa noteic, ka publiska persona var deleģēt privātpersonai un citai publiskai personai (turpmāk — pilnvarotā persona) tādu pārvaldes uzdevumu, kas ietver pārvaldes lēmumu pieņemšanu. Šādu pārvaldes uzdevumu var deleģēt vienīgi tad, ja pilnvarotā persona attiecīgo uzdevumu var veikt efektīvāk. Privātpersonai pārvaldes uzdevumu var deleģēt ar likumu, kā arī likumā noteiktajos gadījumos ar publiskas personas orgāna izdotu ārēju normatīvo aktu vai līgumu.

Autopārvadājumu likuma 5.[1]pants (pašlaik spēkā esošā tiesību norma) noteic, ka Autotransporta direkcija, ieviešot pasažieru un kravu autopārvadājumu normatīvo aktu prasības, atbilstoši savai kompetencei

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

un saskaņā ar starptautiskajām un Eiropas Savienības prasībām nodrošina:

1) ar autopārvadājumiem saistīto darbību kvalitāti un attīstību;

2) autotransporta nozares informatīvās datu bāzes veidošanu un administrēšanu;

3) valsts pārvaldes funkciju veikšanai nepieciešamo informāciju autotransporta nozarē;

4) starptautiskajos starpvaldību un starpministriju līgumos paredzētās darbības;

5) Latvijas dalību starptautisko autopārvadājumu nolīgumu darbības ietvaros izveidoto kopējo komisiju, Eiropas transporta ministru konferences (ETMK) Autotransporta grupas un citu ar autotransporta nozari saistītu starptautisku organizāciju sanāksmēs;

6) transportlīdzekļa vadītāja darba un atpūtas laika uzskaites digitālās kontrolierīces (tahogrāfa) karšu izsniegšanu, anulēšanu un apturēšanu uz laiku Ministru kabineta noteiktajā kārtībā;

7) atļauju izsniegšanu starptautiskajiem pasažieru un kravas pārvadājumiem ar autotransportu;

8) Eiropas Kopienas atļauju, Eiropas Kopienas atļauju kopiju un autovadītāju atestātu izsniegšanu starptautiskajiem pasažieru un kravas pārvadājumiem, anulēšanu vai apturēšanu uz laiku Ministru kabineta noteiktajā kārtībā. */8.punkts stājas spēkā 01.03.2008./*

Ministru kabinets izdod noteikumus par to pakalpojumu cenrāža apstiprināšanu, kurus Autotransporta direkcija sniedz, pildot tai deleģētos valsts pārvaldes uzdevumus (redakcija spēkā no 2007.gada 2.maija).

Saskaņā ar Ministru kabineta 1999.gada 20.janvāra rīkojumu Nr.18 „Par bezpeļņas organizāciju valsts sabiedrību ar ierobežotu atbildību "Autotransporta direkcija"” likvidēta Satiksmes ministrijas pakļautībā esošo valsts pārvaldes institūciju "Autotransporta direkcija" un uz likvidētās valsts pārvaldes institūcijas bāzes ar 1999.gada 1.februāri izveidota Satiksmes ministrijas pārziņā esoša neprivatizējama bezpeļņas organizācija valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Autotransporta direkcija".

Kā izriet no Komerclikuma spēkā stāšanās kārtības likuma 25.panta pirmās daļas un 12.panta, līdz 2004.gada 31.oktobrim bezpeļņas valsts statūtsabiedrības bija ar īpašnieka lēmumu jāpiesaka reģistrēšanai komercreģistrā kā komercsabiedrība vai jāpārveido par tiešo valsts pārvaldes iestādi.

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

Ar Ministru kabineta 2004.gada 12.oktobra rīkojumu Nr.751 bezpeļņas organizācija valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Autotransporta direkcija” pieteikta ierakstīšanai komercreģistrā.

No minētā izriet, ka „Autotransporta direkcija” pilda likumā noteiktu valsts pārvaldes funkciju un jau sākotnēji dibināta kā neprivatizējama sabiedrība ar ierobežotu atbildību likumā noteiktu valsts pārvaldes funkciju veikšanai.

Tādējādi, Ministru kabineta 2007.gada 21.februāra rīkojumā Nr.107 pamatoti norādīts, ka valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Autotransporta direkcija" kapitāla daļu privatizācija nav pieļaujama, jo minētā kapitālsabiedrība pilda likumā noteiktu valsts pārvaldes funkciju un saglabājama valsts īpašumā.

Tiesas ieskatā nav pamatots pieteicējas arguments, ka kapitālsabiedrības kapitāla daļas nododamas privatizācijai, jo minētā sabiedrība nav iekļauta neprivatizējamo objektu sarakstā saskaņā ar Privatizācijas pabeigšanas likuma 17.pantā. Likumdevējs minētajā tiesību normā ir noteicis imperatīvi, kuri ir tautsaimniecībai svarīgi objekti un tādējādi nav privatizējami. Ministru kabinets, savukārt, saskaņā ar Privatizācijas pabeigšanas likuma 6.panta trešo daļu ir tiesīgs lemt par atteikumu nodot valsts īpašuma objektu privatizācijai, kas nav iekļauts 17.pantā, ja tas nepieciešams valsts pārvaldes funkcijas veikšanai.

Ņemot vērā minēto, tiesa secina, ka pārsūdzētajā rīkojumā ietvertais atteikums ir pamatots ar valsts pārvaldes funkcijas veikšanas nepieciešamību.

[9] Saskaņā ar APL 13.pantu labumam, ko iegūst sabiedrība, atsakot nodot privatizācijai valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Autotransporta direkcija" kapitāla daļas, ir jābūt lielākam nekā attiecīgās privātpersonas interesēm.

Saskaņā ar APL 65.panta trešo daļu, ja piemērojamā tiesību normā noteikts, ka administratīvais akts izdodams, bet nav noteikts tā konkrētais saturs (satura izvēles administratīvais akts), iestāde izdod šo aktu, ievērojot piemērojamā tiesību normā noteiktos ietvarus, un šajos ietvaros, pamatodamās uz lietderības apsvērumiem, nosaka administratīvā akta saturu.

APL 66.panta pirmā daļa noteic, ka iestāde, izdodot administratīvo aktu, apsver tā izdošanas lietderības apsvērumus. Iestāde lemj:

1) par administratīvā akta nepieciešamību, lai sasniegtu tiesisku (leģitīmu) mērķi;

2) par administratīvā akta piemērotību attiecīgā mērķa sasniegšanai;

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

3) par administratīvā akta vajadzību, tas ir, par to, vai šo mērķi nav iespējams sasniegt ar līdzekļiem, kuri mazāk ierobežo administratīvā procesa dalībnieku tiesības vai tiesiskās intereses;

4) par administratīvā akta atbilstību, salīdzinot privātpersonas tiesību aizskārumu un sabiedrības interešu ieguvumu un ņemot vērā, ka privātpersonas tiesību būtisku ierobežošanu var attaisnot tikai ievērojams sabiedrības ieguvums.

No minētā izriet, ka Ministru kabinets, lemjot par valsts īpašuma objekta nodošanu privatizācijai, rīkojas sabiedrības interesēs. Savukārt, vērtējot, vai iesniegtais privatizācijas ierosinājums noraidāms, jāpiemēro samērīguma princips un jāizdara lietderības apsvērumi.

Izvērtējot pārsūdzēto rīkojumu, tiesa konstatē turpmāk minēto.

[9.1] Rīkojums pieņemts saskaņā ar leģitīmu mērķi – nodrošināt likumā noteiktas valsts pārvaldes funkcijas veikšanu (skat. [8]).

[9.2] Ministru kabinetam, lemjot atteikumu nodot valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Autotransporta direkcija" kapitāla daļas privatizācijai, bija jāizvērtē un jānorāda, kādas valsts pārvaldes funkcijas veikšanai minētās kapitālsabiedrības kapitāla daļu saglabāšana valsts īpašumā ir nepieciešama.

Ministru kabinets rīkojumā ir norādījis, kādas valsts pārvaldes funkcijas veic kapitālsabiedrība. Kā secināts [7] punktā, tikai Ministru kabinetam ir tiesības lemt par valsts īpašuma objekta saglabāšanu valsts īpašumā.

Tādējādi, secināms, ka atteikums, kā viens no iespējamajiem Ministru kabineta lēmumiem, ir piemērots attiecīgā mērķa sasniegšanai.

[9.3] Kā izriet no šā sprieduma [7] punktā secinātā, pieteicējai nav tiesības uz labvēlīga administratīvā akta izdošanu.

Tādējādi, tiesa piekrīt Ministru kabineta paskaidrojumos norādītajam, ka pieteicējai nav subjektīvās tiesības prasīt no valsts konkrēta satura administratīvo aktu, bet ir subjektīvā tiesība prasīt, lai tās iesniegtais privatizācijas ierosinājums tiktu izskatīts pēc būtības.

Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.panta pirmās daļas 3.un 6.punkts noteic, ka publiska persona komercdarbību var veikt stratēģiski svarīgā nozarē; nozarē, kurā atbilstoši sabiedrības interesēm nepieciešams nodrošināt augstāku kvalitātes standartu.

Kā izriet no ar Ministru kabineta 2006.gada 12.jūlija rīkojuma Nr.518 apstiprinātā politiskā dokumenta „Transporta attīstības pamatnostādnes 2007.-2013.gadam” 1.3.punkta, „Autotransporta direkcija” ir viena no valsts komercsabiedrībām, kura sadarbībā ar Satiksmes ministriju īsteno transporta politiku valstī.

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com

Tādējādi, secināms, ka transporta politika ir viena no stratēģiski svarīgām nozarēm valstī un „Autotransporta direkcijai" kā valsts komercsabiedrībai ir noteikta vieta minētās nozares attīstīšanā.

Līdz ar to, tiesas ieskatā nav pamatots pieteicējas arguments, ka transporta politika nav stratēģiski nozīmīga nozare un atbildētāja atsauce uz Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.panta pirmās daļas 3.un 6.punktu ir pamatota.

Ņemot vērā minēto, tiesa secina, ka pārsūdzētais rīkojums pieņemts izvērtējot tā vajadzību. Proti, pieteicējas iesniegtais privatizācijas ierosinājums ir izvērtēts pēc būtības un pamatoti secināts, ka leģitīmo mērķi nav iespējams sasniegt citiem līdzekļiem, kā tikai ar atteikumu.

Tiesa piekrīt atbildētāja viedoklim, ka, nenododot valsts īpašuma objektu privatizācijai, valsts neietekmē personas tiesības uz īpašumu. Tikai valsts var lemt, vai attiecīgais īpašuma objekts nododams privatizācijai.

Tādējādi, tiesa secina, ka nav pārkāpts privatizācijas atteikuma leģitīmais mērķis – nodrošināt likumā noteiktas valsts pārvaldes funkcijas veikšanu un pārsūdzētais lēmums pieņemts saskaņā ar samērīguma principu.

[11] Ņemot vērā šajā spriedumā minēto, pārsūdzētais Ministru kabineta rīkojums ir tiesisks, bet pieteikums noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251.pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda:

Noraidīt SIA „Alto" pieteikumu par Ministru kabineta 2007.gada 21.februāra rīkojuma Nr.107 atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā divdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvajā rajona tiesā.

Tiesnese D.Suipe

PDF created with pdfFactory Pro trial version www.pdffactory.com